

**Norsk samfunns-
medisinsk forening**

DEN NORSKE LEGEFORENING

ÅRSMELDING

1. januar – 31. desember 2023

INNHold

1. Styrets arbeid
2. Spesialitetskomiteen
3. Medlemssituasjon
4. Spesialistutdanningen
5. Grunnutdanning og dialog med universitetene
6. Aktiviteter og representasjonsoppgaver
7. Økonomi

Norsk samfunnsmedisinsk forening (Norsam):

En fagmedisinsk forening i Den norske legeforening

Internett: www.legeforeningen.no/norsam

Postadresse:

Norsk samfunnsmedisinsk forening, Den norske legeforening, Postboks 1152 sentrum, 0107 Oslo

Org.nr. 989 039 989

Bankkonto 2220 14 35572

1. STYRETS ARBEID

1.1 Styrets sammensetning

Leder og styremedlemmer velges på årsmøtet, valgperioden er to år. I 2023 var det valg, og styret har derfor hatt ulik sammensetning gjennom kalenderåret.

Styrets sammensetning for perioden 1.1.2023-31.8.2023:

Leder:	Tom Sundar
Styremedlemmer:	Tone Bruun
	Frode Engtrø
	Therese Folgerø
	Guro Steine Letting
Cato Innerdal	Anne Kveim Lie

Styrets sammensetning for perioden 1.9.2023-31.12.2023, valgt på årsmøte i 2023:

Leder:	Aud Marie Tandberg
Styremedlemmer:	Karina Koller Løland
	Tony Elvegaard
	Hilde Marie Lund
	Cato Innerdal
	Guro Steine Letting
	Glenn Andre Opland

Styret har fordelt følgende ansvarsoppgaver etter 1.9.2023:

Aud Marie Tandberg, leder og representant i faglandsråd
Guro Steine Letting, nestleder
Leif Edvard Muruvik Vonen, representant i landsstyret og fagstyret

1.2 Styremøter og saker

Styret har videreført praksis fra pandemien med hyppige digitale styremøter à 1 time. Det er en effektiv arbeidsform som gir kontinuitet i saksoppfølgingen. Det løpende styrearbeidet har siden høsten 2019 foregått via den digitale plattformen Viva Engage samt via e-post. Viva Engage har funksjonalitet for dokumentdeling og -arkivering. Styret ser at det fremover vil være formålstjenlig å møtes fysisk til arbeidsmøter à 1-2 dagers varighet 1-2 ganger per år, og i intervallene mellom de fysiske møtene fortsette med korte videomøter.

Styrets møter i 2023:

- Digitalt styremøte 17. januar
- Dagsmøte med spesialitetskomiteen 16. februar, Legenes hus, Oslo
- Digitalt styremøte 14. mars
- Digitalt styremøte 11. april
- Styreseminar og møte med Institutt for samfunnsmedisin og sykepleie, NTNU 19.-20. april, Trondheim
- Digitalt styremøte 23. mai
- Digitalt styremøte 13. juni
- Digitalt styremøte 22. august
- Årsmøte 30. august, Legenes hus, Oslo

- Digitalt styremøte 19. september
- Digitalt styremøte 17. oktober
- Digitalt styremøte 14. november
- Digitalt styremøte 12. desember

1.3 Administrasjons- og støttefunksjoner

Styreleder holder styret orientert om økonomiske forhold og disponeringer som kan ha konsekvenser for foreningens drift og bærekraft. Sjølyst Regnskap AS leverer økonomi og regnskapstjenester. Revisjon utføres av RSM Norge AS. Foreningen har ikke ansatt merkantilt støttepersonell ut over det som tilligger kurskoordinator-stillingen (se nedenfor).

Henning Mørland er ansatt i bistilling som kurskoordinator. Stillingen ble opprettet i 2019 og er strategisk for foreningens kursvirksomhet, i første rekke for gjennomføringen av obligatoriske kurs i spesialistutdanningen. Kurskoordinator bidrar i dialogen rundt utvikling av spesialistutdanningen sammen med Norsam-styret og spesialitetskomiteen i samfunnsmedisin.

1.4 Høringer og innspill

Norsam har avgitt følgende høringsuttalelser og innspill i 2023:

- Høringssvar - Nasjonal veileder "sammen om barn og unges psykiske helse".
- Høringssvar - forslag om lovendringer knyttet til alder
- Høringssvar - forslag om endringer i smittevernloven
- Høringssvar - forslag om endringer i læringsmål
- Høringssvar - forslag til endringer i helselovgivningen
- Høringssvar - rapport fra samtykkeutvalget
- Høringssvar - endringer i utdanningsplanen i samfunnsmedisin

1.5 Valgkomite

Ny valgkomite ble valgt på årsmøtet i 2023:

Leif Edvard Muruvik Vonen, Tom B. Sundar og Anne Kveim Lie.

1.6 Fagutvalg for leger i spesialisering (Fuxx)

I hht. Legeforeningens lover skal alle fagmedisinske foreninger ha fagutvalg for leger i spesialisering (LIS). Norsams styre oppnevner medlemmer (Fuxx'er) til fagutvalget. Matilde Risopatron Berg og Eva Muriel Kibsgaard Nordberg hadde disse vervene i 2023.

2. SPESIALITETSKOMITEEN

Spesialitetskomiteen i samfunnsmedisin er oppnevnt av Legeforeningens fagstyre etter fullmakt fra sentralstyret. Medlemmene i komiteen jobber med faget og utviklingen av utdanningen av spesialister i fagfeltet samfunnsmedisin.

Rolle

Leder

Medlem

Navn

Bettina Caroline Fossberg

Inger Marie Sandsmark Fosse

Medlem	Kristian Krogshus
Medlem	Betty Johanne Pettersen
Varamedlem	Kristin Sekse
Varamedlem	Frode Hagen
LIS-medlem	Matilde Risopatron Berg
LIS-varamedlem	Eva Muriel Kibsgaard Nordberg

3. MEDLEMSSITUASJON

Norsam hadde 558 hovedmedlemmer og 172 assosierte medlemmer ved utgangen av 2023. Dette er en ganske stor økning fra året før, hhv. 8,3 % og 8,2 % for disse to tallene. 31,5 % av hovedmedlemmene er 67 år eller eldre (176 av 558); mens 42,7 % av hovedmedlemmene er over 60 år (238 av 515). Begge disse prosentandelen viser en klar reduksjon.

Av de 558 hovedmedlemmene er 415 yrkesaktive (74,4 %). Dette er en klar økning både i antallet og i andelen. 259 av disse er spesialister, men bare 185 av disse er spesialister i samfunnsmedisin (44,6 % av yrkesaktive eller 33,2 % av alle hovedmedlemmer), mens 156 er ikke-spesialister (37,6 % av yrkesaktive eller 28,0 % av alle hovedmedlemmer).

Medlemsveksten er sterkere enn året før, men veksten er noe mindre for assosierte medlemmer enn året før. Det er en klar vekst både i antallet yrkesaktive spesialister og i antallet ikke-spesialister.

Det var 28 nye spesialistgodkjenninger i samfunnsmedisin i 2020, 30 i 2021, 56 i 2022 og 40 i 2023. Antallet spesialistgodkjenninger i 2022 var det høyeste antallet spesialistgodkjenninger i samfunnsmedisin på ett år siden 1984 da spesialiteten ble opprettet med 174 spesialistgodkjenninger i løpet av året, mens det tredje høyeste antallet var i 1997, da det ble gitt 50 nye spesialistgodkjenninger i løpet av året. Godkjenningene i 2023 inkluderer også én overføring/konvertering fra Frankrike og én fra Slovenia. Dette er de første overføringene/konverteringene fra EU/EØS siden 2016, og den første gangen dette har vært fra Slovenia. Fra Frankrike skjedde dette forrige gang i 1999.

Av disse 154 nye spesialistgodkjenningene i 2020–23 er det 73 som er medlemmer av Norsam i dag; mens 56 er medlem av Norsk forening for allmennmedisin (NFA), 21 er medlem av annen fagmedisinsk forening enn disse to, mens fire ikke er medlem av noen fagmedisinsk forening.

Av alle 955 som har vært godkjente siden spesialiteten ble opprettet i 1984 er det 159 avdøde og 414 pensjonister, totalt 573, mens antallet yrkesaktive spesialister under 70 år per i dag er 382 (hvorav 361 i Legeforeningen, hvorav 185 i Norsam og ca 140 i NFA). Andelen yrkesaktive spesialister under 70 år per i dag utgjør dermed nøyaktig 40 % av alle som har vært godkjente spesialister i samfunnsmedisin. Det er antakelig ingen spesialitet som eksisterer i dag som har en så lav andel yrkesaktive per i dag.

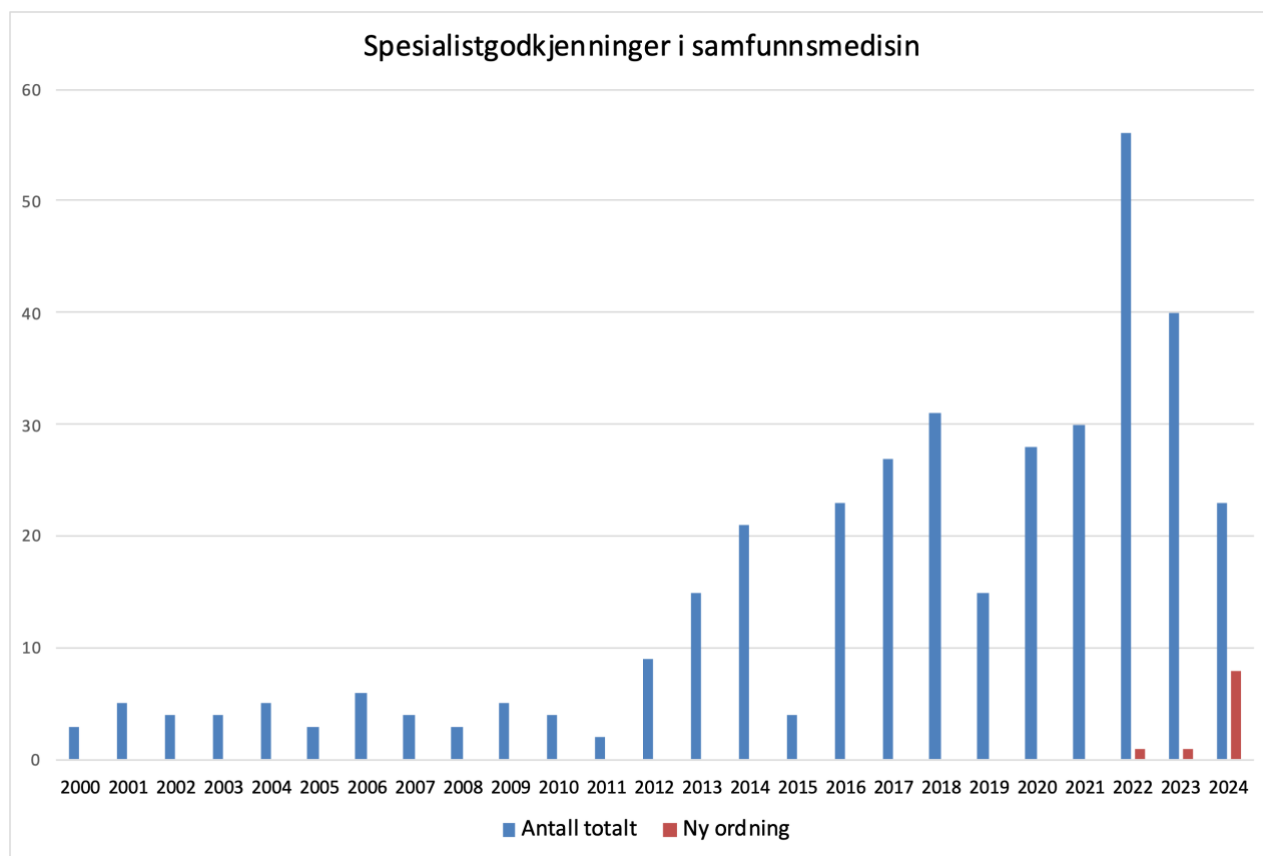
4. SPESIALISTUTDANNINGEN

Spesialistutdanningen i samfunnsmedisin fortsatte med høy aktivitet i 2023. Det er fortsatt god rekruttering til spesialiteten, og det kan derfor være noe ventetid for å komme med i veiledningsgruppe og på kurs.

Norsam har et koordineringsansvar for kurs i spesialistutdanningen. Norsam har etablert samarbeid med FHI, Universitetet i Oslo, Helsetilsynet, Stavanger universitetssjukehus mfl. om gjennomføring av

kursene. Det ble gjennomført 21 kurs i spesialistutdanningen i 2023, med Norsam som ansvarlig arrangør for 19 av kursene. Kursene gjennomføres etter nytt kursformat som en inneholder en digital introduksjon, kursforberedelser individuelt og i grupper før en avsluttende kurssamling over to dager. Læringsaktivitetene er lagt om fra forelesningsbasert til deltakeraktiviserende undervisning. Fordeling og tildeling av kursplasser skjer samordnet og prioriteres ut fra forløp i spesialistutdanningen. Det tilstrebes at alle som er i spesialisering skal få plass på (minst) et kurs i halvåret.

Det ble godkjent 40 nye spesialister i samfunnsmedisin i 2023. Dette er noe lavere enn i 2022, men likevel et høyt antall sammenlignet med tidligere år. Det var bare en lege som oppnådde spesialistgodkjenning etter spesialistforskriften og ny spesialistordning i 2023. Hittil i 2024 har det vært en god økning i antall spesialistgodkjenninger etter ny ordning. Figuren viser oppdaterte tall pr. august 2024.

5. GRUNNUTDANNING OG DIALOG MED UNIVERSITETENE

Samfunnsmedisin som undervisningsfelt er blitt mer aktualisert av korona-pandemien, geopolitiske helseutfordringer (klimaendringer, antibiotikaresistens og FNs mål for bærekraftig utvikling) samt nasjonale reformer (samhandlingsreform, endringer i folkehelseloven og ny spesialistforskrift). Disse elementene løfter frem systemperspektivet i helse, som står sentralt i samfunnsmedisinen.

Norsam har dialog med fagmiljøene ved landets universiteter om undervisningen i samfunnsmedisin på medisinstudiet. Dette skjer gjennom årlige dialogseminarer med utvalgte læresteder, med unntak av 2020 og 2021 da disse ble avlyst som følge av pandemien.

Norsam arbeider for å øke interessen for samfunnsmedisinsk forskning, blant annet gjennom representasjon i AFU (Allmennmedisinsk forskningsutvalg) som tilbyr tidsavgrensede stipend til prosjekter i kommunesektoren. Gjennom medlemsmeldinger oppfordres interesserte medlemmer til

å søke på disse stipendmidlene som tildeles for 3-6 måneder om gangen.

Innen spesialistutdanningen har Norsam i samråd med spesialitetskomiteen inngått avtale med Univ. i Oslo om gjennomføring av kurs i spesialistutdanningen; dette gjelder kurs F om administrasjon og ledelse og kurs C om folkehelse.

6. AKTIVITETER OG REPRESENTASJONSOPPGAVER

Norsam har som ambisjon å være representert i nasjonale utvalg, referanse- og arbeidsgrupper som angår vårt fagfelt. Vi erfarer at pandemien har styrket etterspørselen etter samfunnsmedisinsk kompetanse. I nasjonale prosjekter og arbeidsgrupper ønsker Norsam, så langt det er mulig, å være representert med sentrale tillitsvalgte (prinsippet om gjennomgående representasjon). Ved behov oppnevner styret egnede representanter fra relevante fagmiljøer.

I perioden 2019–23 er Norsam representert i Legeforeningens fagstyre v/ Tom Sundar. Fagstyret er en sentral premissleverandør for fagbaserte beslutninger som tas av Legeforeningen. Fagstyret har en rådgivende rolle vis-à-vis sentralstyret. For Norsam er det viktig å sikre samfunnsmedisinsk representasjon i Legeforeningens fagstyre. Fra september 2023 er det Leif Edvard Muruvik Vonen som representerer Norsam i fagstyret.

Tabellen nedenfor viser sentrale representasjonsoppgaver i 2023

Legeforeningens landsstyre	Tom Sundar, Eva M. Kibsgaard Nordberg Leif Edvard M. Vonen fra 1.9.23
Legeforeningens faglandsråd	Tom Sundar, Guro Steine Letting, Eva M. Kibsgaard Nordberg Leif Edvard M. Vonen og Aud Marie Tandberg fra 1.9.23
Legeforeningens fagstyre	Tom Sundar Leif Edvard M. Vonen fra 1.9.23
Legeforeningens utvalg for menneskerettigheter	Inger Marie Fosse
Spesialistutdanning – drift og utvikling	Henning Mørland, Norsam-styret
Nettsider, medlemsinformasjon, sosiale medier	Henning Mørland, Tom Sundar, Cato Innerdal
SKIL – Senter for kvalitet i legetjenester, styremedlem	Frode Engtrø
NSDM – Norsk senter for distriktmedisin – senterrådet	Terese Folgerø
AFU – Allmennmedisinsk forskningsutvalg	Anne Kveim Lie, Tone Bruun Tony Elvegaard fra 1.9.23
NOKLUS: Kontaktmøter med Norsk forening for alders- og sykehjemsmedisin (Nfas) og Norsk forening for allmennmedisin (NFA)	Terese Folgerø Karina Koller Løland fra 1.9.23
Kontaktmøter med LSA, AF, NFA, Nfas	Tom Sundar, Guro Steine Letting,
Hdir: Referansegruppe for nasjonale indikatorer i allmennlegetjenesten	Madli Indseth, Guro Steine Letting

Primærmedisinsk uke: Hovedkomiteen for PMU 2024	Maja Eilertsen, Lars Erik Hansen
FHI Nasjonal tuberkulosekomite	Einar Sagberg, Eli Sagvik

7. ØKONOMI

Resultatregnskapet for 2023 viser et positivt driftsresultat på kr 272 891. Resultatet var noe bedre enn budsjettet. Kursaktiviteten er helt sentral for foreningens økonomi, og samlet sett ga kursene et overskudd på kr 582 335.

Budsjett for 2024 og 2025 legger opp til tilsvarende aktivitet og økonomisk resultat.

Foreningen har god økonomi med en solid formålskapital på kr 4 044 239 ved utgangen av 2023.

Norsams fond for fagutvikling (Norsam-fondet, tidligere benevnt utdanningsfondet) ble opprettet 2011 og er hjemlet i foreningens vedtekter (§ 11). Det ble i 2023 utbetalt kr 34 432 fra Norsam-fondet, og ved utgangen av 2023 hadde fondet avsatt kr 576 787 til fagutviklingsformål.